

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 6 (742)

2016 m. vasario 27 d.
Kaina 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

LSA VALDYBOJE –

apie finansinius savivaldybių instrumentus 2–3 p.

Pirmajame šiais metais Lietuvos savivaldybių asociacijos valdybos posėdyje kaip vieną iš būdų padidinti savivaldybių galimybes dalyvauti įgyvendinant ES investicijų projektus finansų ministras Rimantas Šadžius (kairėje) merams pristatė naują instrumentą – sąlyginę subsidiją savivaldybių projektų nuosavo indėlio finansavimui iš valstybės biudžeto lėšų

Romo Gurklio nuotr.

Lietuva nuo A iki Z

Į Druskininkų pakilimą vedė drąsios idėjos ir svajonės _____ 4–5 p.

Kas Kauno laukia 2016 m. _____ 6 p.

Sveikatos reforma – ar pasirengę?

Kauno rajono vyr. gydytojo Romualdo Žeko pamąstymai _____ 15 p.

9771392246000

Redakcijos kolegija

Juozas BERTAŠIUS

Šakių rajono savivaldybės meras

Nijolė DIRGINČIENĖ

Birštono savivaldybės merė

Antanas ČERNECKIS

Rietavo savivaldybės meras

Gintautas GEGUŽINSKAS

Pasvalio rajono savivaldybės meras

Vytautas GRUBLIAUSKAS

Klaipėdos miesto savivaldybės meras

Alvydas KATINAS

Utenos rajono savivaldybės meras

Valerijus MAKŪNAS

Kauno rajono savivaldybės meras

Artūras MARGELIS

Lazdijų rajono savivaldybės meras

Zdzisław PALEVIČ

Šalčininkų rajono savivaldybės meras

Povilas ŽAGUNIS

Panevėžio rajono savivaldybės meras

Roma ŽAKAITIENĖ

Lietuvos savivaldybių asociacijos direktorė

Leidžia viešoji įstaiga Savivaldybių žinios

Direktorė

Lina BELEVIČIENĖ

**Atsakingasis redaktorius,
fotokorespondentas**

Romas GURKLYS

Bendradarbė

Barbora GAUDUTĖ

Stilistė-korektorė

Janina MALKENIENĖ

Kaštonų g. 4, LT-01107 Vilnius

Tel.: (8 5) 262 2083 / 262 0847

Faks. (8 5) 262 2083

El. p. info@savzinios.lt

savivaldybiu.zinios@gmail.com

Interneto svetainė www.lsa.lt

...

Spausdina AB „Spauda“

Laisvės pr. 60, LT-05120 Vilnius,

www.spauda.com

Ofsetinė spauda, 2 sp. lankai

ISSN 1392-2467

Tiražas 2200 egz.

Asociacijos SAVAITĖ

www.lsa.lt

LSA VALDYBOJE –

APIE FINANSINIUS SAVIVALDYBIŲ INSTRUMENTUS

Pirmajame šiais metais Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) valdybos posėdyje daugiausia dėmesio buvo skiriama savivaldybių finansiniams instrumentams, tarp jų – galimybėms dalyvauti įgyvendinant Europos Sąjungos (ES) investicijų projektus.

Finansų ministras Rimantas Šadžius (*antras iš dešinės*) pristatė LSA valdybos nariams Finansų ministerijos (FM) pasiūlymą suteikti savivaldybėms teisę visą iki sausio 1 d. sukauptą praėjusių metų likutį naudoti kitais metais, pirmiausia padengiant praėjusių metų įsiskolinimus, o likusią sukauptų lėšų dalį – kitoms savivaldybės reikmėms, tarp jų – ir investicijų projektams finansuoti. Tai, pasak ministro, būtų galima padaryti pakeitus Biudžeto sandaros įstatymą. Šis pasiūlymas pateiktas atsižvelgus į LSA argumentus ministerijai dėl 2014 m. priimto Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo, kuriuo nuo šių metų savivaldybėms net kelis kartus sumažintos grynųjų metinio skolinimosi investicijoms galimybės. Toks apribojimas turės ypach neigiamą įtaką savivaldybių dalyvavimui įgyvendinant ES investicijų projektus, nes savivaldybės turės juos didžiąja dalimi „kofinansuoti“ ne iš pasiskolintų, o iš savų lėšų. Jei dalis savivaldybių ir rastų galimybių skirti lėšų, tai sudarytų ne daugiau kaip 3,5 proc. projektų vertės, o ES fondų lėšomis finansuojamuose projektuose savivaldybės turi užtikrinti vidutiniškai nuo 7,5 iki 15 proc. projektų nuosavų lėšų indėlį. Bendras numatomas savivaldybių nuosavo indėlio dydis pagal 2014–2020 m. veiksmų programos prioritetus sudaro 119 mln. eurų (skiriamos ES fondų lėšos sudaro 885 mln. eurų). Numatoma, kad per 2016 metus projektų finansavimui savivaldybėms prireiks apie 14 mln. eurų.

Kaip vieną iš būdų padidinti savivaldybių galimybes dalyvauti įgyvendinant ES investicijų projektus finansų ministras pristatė naują instrumentą – sąlyginę subsidiją savivaldybių projektų nuosavo indėlio finansavimui iš valstybės biudžeto lėšų. Pasak ES struktūrinės paramos valdymo departamento direktorės Loretos Maskaliovienės, ši subsidija – tai savivaldybei iš valstybės biudžeto skiriamas finansavimas jos nuosavų lėšų indėliui padengti įgyvendinant ES struktūrinių fondų bendrai finansuojamus projektus, kurį visą arba jo dalį savivaldybė privalo gražinti, jeigu įgyvendinus projektą neatitiks kriterijų, nustatytų Vyriausybės nutarimu. Tarp jų – savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų balansas, projekto poveikis savivaldybės ekonominiams rodikliams ir savivaldybės dalyvavimas energetinio efektyvumo skatinimo ir kitose programose, įgyvendinamosiose naudojant finansines priemones.

LSA valdyba taip pat priėmė nutarimą kreiptis į Vyriausybę ir Švietimo ir mokslo ministeriją su prašymu skirti savivaldybėms pakankamą specialiosios tikslinės dotacijos sumą 2016 m. mokinio krepšeliui (MK) finansuoti, nes į šį krepšeljį įtrauktos ir neformaliojo vaikų švietimo krepšelio lėšos.

Valdyba ragina neįtraukti į MK neformaliojo vaikų švietimo krepšelio lėšų, nes jos skiriamos tik devyniems mėnesiams, jas gauna ne visi vaikai ir jų negali naudoti bendrojo ugdymo mokyklos. Taip pat siūloma perskirstant specialią tikslinę dotaciją, skirtą MK finansuoti nuo rugsėjo 1 d. iki einamųjų metų pabaigos, atsižvelgti į savivaldybėse pakitusį klasių ir grupių kompleksų skaičių. Argumentus, kodėl šios lėšos buvo sujungtos į vieną MK, pristatė posėdyje dalyvavęs švietimo ir mokslo kancleris Tomas Daukantas. LSA duomenimis, 50-iai iš 55 pagal MK metodiką finansuojamų savivaldybių trūksta per 6 mln. 497 tūkst. eurų specialiosios tikslinės dotacijos MK finansuoti.

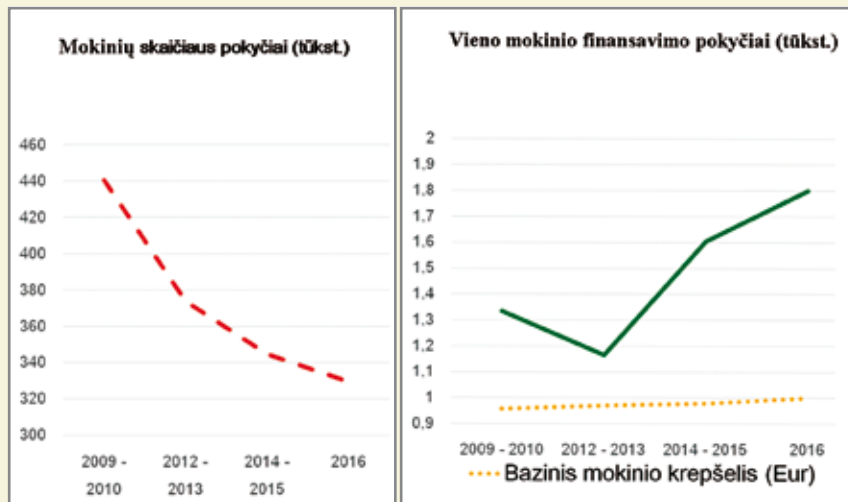
SVEIKINAME

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA GIMTADIENIŲ PROGA NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA

Zarasų rajono savivaldybės merą **Nikolajų Gusevą**,
Kaišiadorių rajono savivaldybės merą **Vytenį Tomkų**.

Posėdyje dalyvavęs užsienio reikalų viceministras Raimundas Karoblis su savivaldybių vadovais aptarė ES Baltijos jūros regiono strategijos teikiamas galimybes dalyvauti regioninių projektų veikloje ir apžvelgė finansinius instrumentus, kuriuos gali naudoti savivaldybės. Pasak viceministro, norint suaktyvinti savivaldybių įsitraukimą į minėtos strategijos įgyvendinimą, Lietuvos savivaldybėse planuojama organizuoti renginius, o antroje metų pusėje kartu su LSA Tarptautinių ryšių komitetu ketinama surengti konferenciją, skirtą savivaldos vaidmeniui įgyvendinant strategiją.

Vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo politikos departamento direktorius Paulius Skardžius valdybos nariams pristatė atstovų į Lietuvos delegaciją ES Regionų komitete skyrimo tvarkos pakeitimus, kurie numato galimybę atstovus į šią delegaciją skirti ir koalicijoms. Valdybos nariai pritarė šiam pakeitimui, kuris įsigaliotų nuo 2020 m. Valdyboje taip pat aptartas pasirengimas šių metų LSA narių atstovų suvažiavimui.

LSA valdybos posėdyje ŠMM atstovai pateikė ir tokių skaidrę

IŠSAMIAI APTARTOS SAVIVALDYBIŲ IR NVO BENDRADARBIAVIMO GALIMYBĖS

Vasario 18 d. Vilniuje Lietuvos savivaldybių ir nevyriausybinių organizacijų (NVO) sektoriaus atstovai diskutavo apie būdus ir galimybes gerinti tarpusavio bendradarbiavimą teikiant viešąsias paslaugas gyventojams. Ši konferencija yra dalis projekto „Gerojo valdymo principų taikymas Lietuvos savivaldybėse“, kurį įgyvendina Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centras kartu su partneriais – Lietuvos savivaldybių asociacija (LSA) ir Norvegijos „Change the World“. Apibendrinamas projekto rezultatus Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centro direktorius Martinas Žaltauskas pažymėjo, kad minėto projekto tikslas – stiprinti savivaldybių ir nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimą skatinant nevyriausybinių organizacijų dalyvavimą viešajame gyvenime, pagerinti savivaldybių viešojo valdymo sistemą keliant viešojo sektoriaus darbuotojų kompetencijas ir pritraukiant papildomus finansavimo šaltinius.

Įgyvendinant projektą pernai 10-yje Lietuvos savivaldybių buvo vykdomi mokymai, kuriuose dalyvavo savivaldybių politikai, administracijos darbuotojai, NVO atstovai. Taip pat kiekvienai projekte dalyvaujančiai savivaldybei baigiamos rengti bendradarbiavimo su nevyriausybėmis organizacijomis stiprinimo rekomendacijos. Konferencijoje LSA patarėja socialiniais klausimais Audronė Vareikytė aptarė abiejų sektorių skirtumus, dabartinių santykių kontekstą ir glaudaus bendradarbiavimo privalumus. Pasak jos, savivaldybės ir NVO turėtų būti lygiavertės partnerės, aiškiai suvokiančios savo užduotis ir bendrą tikslą – teikti kokybiškas viešąsias paslaugas visuomenei. Tam būtinas nuolatinis bendravimas ir abipusis pasitikėjimas, įtvirtinti bendros veiklos metodai, veiksmingesnė projektų finansavimo ir konkursų sistema.

Savivaldybių pasirengimą iki 2020 m. perduoti NVO sektoriui bent 15 proc. viešųjų paslaugų pristačiusi Vidaus reikalų ministerijos Vietos savivaldos politikos skyriaus vedėja Dalia Masaitienė teigė, kad viešųjų paslaugų perdavimas pats savaime nėra vienareikšmis procesas, nes nėra aiškus šių paslaugų klasifikavimo ar perdavimo metodo, ir net terminas „viešųjų paslaugų perdavimas“ suprantamas skirtingai. Tyrimą apie valstybės institucijų, NVO ir piliečių požiūrį į bendradarbiavimą priimančius viešuosius sprendimus pristatė Pilietinės visuomenės instituto direktorė Ieva Petronytė, o tyrimo apie NVO ir valstybinio sektoriaus bendradarbiavimą rekomendacijas – NVO teisės instituto direktorė Aurelija Olendraitė. Konkretūs savivaldybių ir NVO bendradarbiavimo pavyzdžius konferencijos dalyviams pateikė Kazlų Rūdos, Vilniaus ir Klaipėdos miestų savivaldybių atstovai. Apie savivaldybių ir NVO sektorių bendrą darbą Norvegijoje kalbėjo projekto „Gero valdymo principų taikymas Lietuvos savivaldybėse“ partneris – Norvegijos asociacijos „Change the World“ direktorius Mauricio Delizas. Vėliau konferencijos dalyviai dirbo grupėse ir aptarė savivaldybių ir NVO bendradarbiavimo galimybes ir patirtį kultūros, meno, sporto, socialinių reikalų, sveikatos ir švietimo srityse.

LSA ATSTOVAS DALYVAVO SVARSTANT EUROPOS REGIONŲ AKTUALIJAS PARYŽIUJE

Vasario 12 d. Paryžiuje vyko Europos Tarybos Vietos ir regionų valdžių kongreso (ET VRVK) Monitoringo komiteto posėdis, kuriame Lietuvai atstovavo nuolatinis šio kongreso narys Akmenės rajono savivaldybės meras Vitalijus Mitrofanovas. Posėdyje buvo nagrinėjami visos Europos regionams svarbūs klausimai: vietos savivaldos rinkimų rezultatai Prancūzijoje ir Slovakijoje, Europos savivaldos chartijai prieštaraujančios tendencijos Belgijoje, Italijoje, Turkijoje ir Nyderlanduose. Aptarta ir žmogaus teisių padėtis regionuose bei demokratiniai santykiai Azerbaidžane.

Monitoringo komiteto funkcijos apima Europos Tarybos Vietos savivaldos chartijos įgyvendinimo priežiūros ir vietos ir regionų valdžių rinkimų stebėsenos klausimus. Komitetas rengia ataskaitas apie vietos ir regionų demokratiją Europoje. Lietuvai jame atstovauja V. Mitrofanovas, Visagino merė Dalia Štraupaitė ir Šilalės rajono meras Jonas Guauskas.

Parengė LSA atstovė viešiesiems ryšiams Indrė Vilūnienė

MOKYTOJAI STREIKAVO 233 ŠVIETIMO ĮSTAIGOSE

Iš savivaldybių gautais duomenimis, vasario 22 d. pedagogai streikavo 43 savivaldybėse, 233 švietimo įstaigose: 201-oje bendrojo ugdymo mokykloje, 30-yje ikimokyklinio ugdymo įstaigų, dviejose neformaliojo ugdymo įstaigose. Iš viso streikas apima 9,81 proc. švietimo įstaigų. Streiką paskelbusiose mokyklose streikuoja ne visi pedagogai. Trys mokyklos buvo įteikusios pranešimą apie streiką,

tačiau nestreikavo.

Iš viso 60 savivaldybių veikia daugiau kaip 2300 švietimo įstaigų. Iš jų 1200 bendrojo ugdymo mokyklų, daugiau kaip 700 ikimokyklinio ugdymo įstaigų, 360 neformaliojo ugdymo įstaigų.

Švietimo ir mokslo ministerijos Komunikacijos skyrius

DRUSKININKŲ PAKILIMĄ vedė drąsios idėjos ir svajonės

Druskininkų miesto savivaldybė įsteigta 1995 metais. 1999 metų gruodžio 21 d., vykdant administracinę reformą, Druskininkų miestas buvo sujungtas su Lazdijų rajono pietrytine ir Varėnos rajono pietvakarine dalimi, sukuriant Druskininkų savivaldybę. Nuo 2000 metų savivaldybei vadovauja meras Ričardas Malinauskas.

Mintimis apie šiuolaikinius pasiekimus ir planus mintimis dalijasi Druskininkų savivaldybės vadovai.

**Meras
RIČARDAS MALINAUSKAS**

Nuoširdžiai dėkoju tiems, kurie vertina Druskininkus taip, kaip ir aš branginu šį miestą. Druskininkų savivaldybės meru dirbu jau 16 metų. Per tą laiką kartu su stiprėjančia krašto bendruomene ir komanda pavyko pasiekti daug užsibrėžtų tikslų. Drąsiomis idėjomis, svajonėmis ir darbu sukūrėme tai, kas šiandien neretai pavadinama Druskininkų pakilimo istorija.

Kiekvieni metai ir žmonių, ir miesto gyvenime palieka pėdsakus. Praėję metai taip pat ne išimtis. Pirmą kartą šalyje surengtuose tiesioginiuose merų rinkimuose net 70 procentų Druskininkų savivaldybės gyventojų man skyrė savo balsus – toks žmonių pasitikėjimas man ypatingai svarbus.

Džiaugiuosi, kad Druskininkai ir toliau išlieka populiarus kurortas, sulaukiame vis daugiau turistų, kurių skaičius, nors ir ne taip pastebimai, bet auga. Tarptautinėje turizmo rinkoje labai svarbu išsiskirti, pasiūlyti naujovių. Nuolat ieškome būdų, kaip sukurtą infrastruktūrą padaryti dar patrauklesnę.

Praėjusiais metais naujam gyvenimui prikeltas Karolio Dineikos sveikatingumo parkas, kuriame laisvalaikį leidžia ir druskininkiečiai, ir kurorto svečiai. Leipalingyje atnaujintas senasis Dvaras, kuris jau tapo bendruomeninės veiklos centru – istorinė miestelio širdis vėl plaka nauju ritmu.

Lapkričių startavęs analogų Lietuvoje neturintis projektas Lynų kelias, sujungęs du lankomiausius kurorto objektus – miesto centre esantį Vandens parką ir „Snow Arena“ – pasiteisino ir sulaukė didelio susidomėjimo. Pasigro-

žėti Druskininkų vaizdais iš 45 metrų aukščio nori ir druskininkiečiai, ir turistai. Lynų kelias yra pritaikytas ir judėjimo negalią turintiems žmonėms.

Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centre AQUA praėjusiais metais atidarytas išskirtinio rytietiško stiliaus viešbutis FLORES ir SPA centras iš karto sulaukė lankytojų dėmesio. Tokio prabangaus, rytietiško stiliaus viešbučio Lietuvoje niekur nėra – viešbučio dizaineriai sukūrė išskirtinį interjerą, dvelkiantį prabanga ir harmonija, o interjero detalės pagamintos rankomis ir atplukdytos iš tolimųjų egzotiškųjų Rytų.

Praėję metai svarbūs ir kaimiškosios bendruomenės – jose duris atvėrė bendruomenių namai, pradėti vykdyti edukaciniai užsiėmimai, kurie labai populiarūs tarp atvykstančiųjų pailsėti į kurortą.

Druskininkai – neįgaliesiems draugiškas kurortas. Įgyvendindami projektus, puoselėdami aplinką stengiamės viską pritaikyti ir judėjimo negalią turintiems žmonėms. Kad vasaros malonumai būtų prieinami ir neįgaliesiems, sutvarkėme Ilgio ežero pakrantę. Vandens parkas įsigijo specialiai pirtims pritaikytą neįgaliojo vežimėlį. „Snow Arena“ – mono slides. Taigi drąsiai galima teigti, kad populiariausių Druskininkų objektų siūlomomis pramogomis gali naudotis visi.

Esu tikras, kad savivaldybės, verslininkų ir visos bendruomenės pastangomis įgyvendinti išskirtiniai projektai Druskininkuose sukurs pridedtinę vertę ir kurortui, ir visai valstybei.

Ir ateičiai turime ambicingų planų. Tikiuosi, kad anksčiau ar vėliau bus skirtos lėšos Kultūros centrui projektuoti ir įrengti. Toliau aktyviai ieškosime investuotojo „Nemuno“ sanatorijai. Planuojame kairiojo Nemuno kranto bendruomenės namų statybas. Duris atvers Menų kalvė. Kaip ir iki šiol, Druskininkuose ir toliau bus puoselėjama infrastruktūra, poilsio zonos, keliai ir dviračių takai. Skaičiuojame ir diskutuojame dėl Jūros po stogu projekto.

Darbų ir sumanymų – tikrai daug, bet aš, mano komanda ir visi savivaldybės gyventojai tikrai nebijome iššūkių. Ne kartą tai įrodėme. Tikiu, įrodysime ir ateityje, kad Druskininkų stiprybė – vieninga ir sutelkta bendruomenė.

**Mero pavaduotojas
LINAS URMANAVIČIUS**

Druskininkų kultūrinis gyvenimas aktyvus visus metus. Greta tradicinių bendruomenės švenčių, festivalių, plenerų, parodų ir koncertų nišą atranda ir nauji renginiai. Druskininkų aplinka sukuria ypatingą aurą, įkvepiančią meninei saviraiškai, o vietos realizuoti savo sumanymus čia randa kiekvienas, norintis kurti.

Praėjusiais metais minėjome lietuvių dailininko ir kompozitoriaus Mikalojaus Konstantino Čiurlionio 140-ąsias gimimo metines. Kūrėjo atminimą įprasmino jau tryliką kartą vykusio tarptautinio menų festivalio „Druskininkų vasara su M. K. Čiurlioniu“ renginiai.

Druskininkuose vienu metu gali vykti skirtingo žanro ir įvairaus amžiaus renginiai: senosios tradicijos puikiai dera su šiuolaikiniu menu.

Turime iniciatyvų, kurios suvienija bendruomenę. Viena tokių idėjų – jau ketvirtus metus sužibęs įspūdingas originalių Druskininkų savivaldybėje veikiančių įmonių, įstaigų ir organizacijų sukurtų Kalėdų eglučių parkas šalia Gydyklų parke esančio muzikinio fontano.

Daug dėmesio skiriame jaunimui ir jo veiklai. Druskininkų jaunimo užimtumo centras (JUC) per beveik du savo veiklos dešimtmečius tapo viena didžiausių ir sėkmingiausių su jauniu dirbančių organizacijų Lietuvoje. Plečiant jaunimo paslaugas Druskininkų savivaldybėje ir panaudojant ES fondų lėšas, jaunų žmonių poreikiams atnaujintas centro pastatas su daugybe patrauklių patalpų, įrengta lauko erdvė, 2015 metais įrengtas vienas moderniausių jaunimo ekstremalaus sporto parkų, įsigyta visa reikalinga įranga ir priemonės. Atsirado erdvė,

pritaikyta vykdyti jaunimo savęs pažinimo ir komandinio darbo mokymus.

Kviečiu apsilankyti atnaujintame Karolio Dineikos sveikatingumo parke, kuriame galima išbandyti atgaivintas unikalias senąsias procedūras. Šeimos su vaikais čia gali aktyviai leisti laisvalaikį važinėdami atnaujintais takais, žaisdami vaikų žaidimo aikštelėje, sportuodami gimnastikos ir mechaninių treniruoklių take. Ramesnį poilsį besirenkantys žmonės gali mėgautis ramybe meditacijos ir jogos terasose. Parke išstisus metus vyksta mankštos, šiaurietiško ėjimo užsiėmimai.

Tuos, kurie pasiilgę pavasario grožio, kviečiu atvykti į Druskininkuose jau penktą pavasarį vykiančią narcizų žydėjimo šventę. Vienoje gražiausių Druskininkų vietų – Vijūnėlės parke – balandžio mėnesį pražysta tūkstančiai narcizų ir 20 japoniškų sakurų. Žydinčių narcizų jūra atsiveria neįtikėtiniu grožiu. Tai efektingas vaizdas, kurį tikrai turite pamatyti.

**Savivaldybės administracijos direktorė
VILMA JURGELEVIČIENĖ**

Praėjusiais metais Lietuvos laisvosios rinkos institutas Druskininkus įtraukė į geriausių šalies savivaldybių trejetuką, geriausiai įvertinant „Švietimo“, „Komunalinių paslaugų“ ir „Transporto“ sritis. Toks aukštas vertinimas įrodo, kad savivaldybės administracija atsakingai dirba bendruomenės labui, kuria patrauklią aplinką investuotojams. Stengiamės pateisinti gyventojų lūkesčius – taupome biudžeto lėšas, mažiname administracinę ir biurokratinę našą, užtikriname palankias sąlygas smulkiajam ir vidutiniam verslui – rezultatus stengiamės gerinti visose srityse.

Ne kartą šalies mastu įvertinta Druskininkų savivaldybės švietimo sistema. Tai lemia ir vals-

tybinių brandos egzaminų balai, ir efektyvi švietimo tinklo reforma.

Kasmet į gyvenamosios aplinkos gražinimo procesus vis aktyviau įsitraukia bendruomenė. Druskininkų savivaldybė pirmąja modernizuojant daugiabučius namus. Šis pasiekimas tiesiogiai priklauso nuo žmonių supratimo ir pritarimo.

Džiaugiuosi socialiai atsakinga Druskininkų verslo bendruomene, suprantančia vietinės rinkliavos reikšmę ir naudą. Įvedus vietinę rinkliavą, surinktos lėšos skiriamos kurorto reklamai ir populiarinimui, miesto infrastruktūros tvarkymui, įspūdingiems Druskininkų vizitine kortele jau tapusiems gėlynams puoselėti.

Daugiau nei prieš dešimtmetį Druskininkai kartu su kitomis Pietų Lietuvos savivaldybėmis aktyviai dirbo kuriant viso regiono atliekų tvarkymo sistemą. Vietoje estetinį vaizdą praradusių metalinių atliekų surinkimo konteinerių įrengtos pusiau požeminių konteinerių aikštelės, skirtos buitinių atliekų, antrinių žaliavų surinkimui. Individualių namų savininkams išdalyti tvarkingi konteineriai atliekoms, antrinėms žaliavoms, stiklui, kompostavimui. Investuota į organinių atliekų kompostavimą, stambiagabaričių ir kitų atliekų surinkimo aikšteles – jų paslaugos gyventojams nemokamos.

Sėkmingai įvykdę 2015 metų biudžetą, šių metų lėšas skirstėme taip, kad gyventojai pajustų tiesioginę naudą. Ypatingą dėmesį ir toliau skiriame švietimui, socialinėms paslaugoms, jaunimo užimtumui, kaimiškosioms bendruomenėms, kultūrai, kurorto infrastruktūros priežiūrai, gyvenamosios aplinkos gerinimui, kurorto įvaizdį stiprinantiems išskirtiniams projektams, turizmui.

Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja VIOLETA GRIGORIENĖ

Druskininkų savivaldybės socialinė politika įgyvendinama suvienijus savivaldybės, nevyriausybinę organizacijų ir kaimo bendruomenių pastangas. Kartu esame nuveikę daug gerų darbų – rūpinamės senjorais, neįgaliaisiais, jaunomis šeimomis, sunkiau gyvenančiais žmonėmis, vaikais.

Druskininkų savivaldybė yra viena iš kelių savivaldybių Lietuvoje, kurioje nėra vaikų globos namų. Specialistai deda visas pastangas, kad vaikams būtų surandami globėjai iš artimųjų.

Sveikuosius ir neįgaliuosius suvienijo klubas ERZON. Jų nuveikti darbai, drąsa, kūrybiškumas ir draugiškumas – puikus pavyzdys mums visiems. Erzoniečiai sudarė neįgaliesiems draugišką Druskininkų savivaldybės žemėlapi, pastatė spektaklį, organizuoja renginius ir išvykas, domisi miesto ir bendruomenės aktualijomis.

Praėjusiais metais Leipalingyje duris atvėrė Savarankiško gyvenimo namai. Tai jau antrieji tokie namai savivaldybėje.

Ir ateityje Druskininkų savivaldybė planuoja efektyviai dirbti teikiant lankomosios priežiūros, vaikų dienos centrų, pagalbos socialinės rizikos šeimoms ir kitas socialines paslaugas. Planuose – laikinojo atokvėpio paslaugų teikimas.

Įgyvendindami Druskininkų savivaldybės socialinę politiką, skatiname tarpinstitucinį bendradarbiavimą. Dedame daug pastangų, kad Druskininkuose daugėtų darbo vietų. Darbo birža ir vietos verslininkai sėkmingai įgyvendina vietinių užimtumo iniciatyvų projektus. Skatiname įmones pasinaudoti valstybės teikiama parama ir steigti naujas darbo vietas. Puikiai suprantame – įsteigti ir išlaikyti darbo vietas nėra lengva, tačiau plečiantis paslaugų sektoriui daugėja ir darbo vietų. Pavyzdžiui, praėjusiais metais išsiplėtęs AQUA centras sukūrė 22 naujas darbo vietas.

KAS KAUNO LAUKIA 2016 m.

AUŠRA PARTIKIENĖ

Pasiruošimas didiesiems projektams ir dar daugiau lėšų gatvėms, šaligatviams, įvažoms į kiemus, dviračių takams – šias dvi svarbiausias kryptis išskyrė 2016 metų biudžetą pristatę Kauno miesto vadovai. Tiesa, svarbių planų, didelių užmojų Kaunas turi ir daugiau.

Darbus pradėjome prieš dešimt mėnesių. Per šį laiką iškuopti viską, kas buvo apleista per 20 metų, yra neįmanoma. Todėl toliau investuosime į gatvių, šaligatvių, skverų, parkų ir visos aplinkos tvarkymą. Visus darbus darysime taupydami pinigus. Ir taupydami ne kokybės sąskaita. Derybose rangovams duodami didesnes darbų apimtis, mes sugebėjome smarkiai sumažinti kainas. Galiausiai dėl to padarėme gerokai daugiau darbų. Tai tęsime ir šįmet“, – teigė Kauno meras Visvaldas Matijošaitis.

REKORDINIS BIUDŽETAS

2016 metų miesto biudžetas sieks 274 mln. eurų. „Tai rekordinis Kauno miesto biudžetas per visą istoriją. Labai svarbu, kad jis yra visiškai subalansuotas. Tai reiškia, kad viskas, kas suplanuota, pagrįsta realiais pinigų šrautais“, – pabrėžė Kauno miesto savivaldybės administracijos direktorius Gintaras Petrauskas.

Per 2015 metus Kauno miesto konsoliduoti kreditoriniai įsiskolinimai buvo sumažinti 45 mln. eurų (nuo 235 iki 190 mln. eurų). Kalbant apie Kauno miesto savivaldybės administracijos įsiskolinimus, per metus jie sumažėjo 18 mln. eurų (nuo 83,8 iki 65,8 mln. eurų).

KETINA PRADĖTI STADIONO REKONSTRUKCIJĄ

„Šįmet daug dirbsime ruošdamiesi didiesiems projektams – visam S. Dariaus ir S. Girėno komplekso atgimimui, Nacionaliniam mokslo ir inovacijų centrui. Pirmi realūs darbai, kuriuos turime pradėti jau šį

rudenį, bus S. Dariaus ir S. Girėno stadiono rekonstrukcija“, – pažymėjo Kauno mero pavaduotojas Povilas Mačiulis.

Kauno miesto savivaldybės planuose šįmet – beveik dvigubai daugiau pakloti naujo asfalto (pernai nutiesta 12 km, šįmet planuojama 20 km), penkis kartus daugiau naujų šaligatvių, keturi nauji dviračių takai (iš viso 13 km), Kalniečių parko atnaujinimas, 11 naujų sporto aikštynų prie mokyklų ir daugiau atnaujintų įvažų į daugiabučių namų kiemus ir švietimo įstaigas (planuojama apie 120).

DAUGIAU LĖŠŲ KULTŪRAI

Palyginti su praėjusiais metais, Kauno miesto savivaldybės finansavimas kultūrai didėja 1,3 mln. eurų – nuo 7,3 mln. eurų pernai iki 8,6 mln. eurų šįmet.

„Šioje srityje žingsnis po žingsnio eisime į priekį. Prie to tikrai prisidės Europos kultūros sostinės titulas, kurio siekiame. Taip pat – UNESCO statusas tarpukario architektūrai. Nors finansavimas ir didėja, toliau sieksime, kad viskas būtų racionalu ir skaidru, – pabrėžė mero pavaduotojas Vasilijus Popovas. – Šiomet galutinai išspręsimė vietų darželiuose problemą. Prie švietimo įstaigų įrengsime 11 naujų aikštynų.“

Kauno miesto tarybos Eismo saugumo komisijos pirmininkas Rimantas Mikaitis atkreipė dėmesį į triskart didėjančias investicijas į gyvybių miesto gatvėse išsaugojimą – šįmet Kaunas investuos 321 tūkst. eurų spręsdamas vadinamąsias „juodąsias eismo dėmes“. Tarybos narys Darius Razmislevičius išskyrė 87 proc. didinamą finansavimą nevyriausybių organizacijų projektams ir didesnę dėmesį socialinių paslaugų teikimui bei jaunimo projektams.

RADVILIŠKIO DRAUGAMS Į UKRAINĄ – VAISTAI NUO GRIPO

ELIGIJA ZOLTNERIENĖ

Stiprėja Radviliškio ir Umanės (Ukraina) ryšiai. Sulaukus Umanės miesto vadovo Aleksandro Cebrijaus prašymo padėti suvaldyti Ukrainoje siaučiantį gripą, nutarta nedelsti – suorganizuotas 4 600 pakuočių antivirusinių vaistų, kurių vertė siekia beveik 68 tūkst. eurų, perdavimas.

„Šiuo metu Umanėje susiklostė sudėtinga situacija. Nuo siaučiančio gripo komplikacijų trys žmonės mirė, didžiulis sergamumas, ligoninės, ypač vaikių, perpildytos. Trūksta ne tik medicinos personalo slaugyti visus susirgusius, bet ir vaistų. Prašome Jūsų pagalbos, nes visoje Ukrainoje trūksta antivirusinių vaistų, galinčių padėti greičiau pasveikti sergantiesiems ir išvengti komplikacijų“, – buvo rašoma laiške, pasiekusiame Radviliškio rajono savivaldybės vadovus.

Umanės miesto meras tokį laišką atsiuntė ne tik Radviliškiui, bet ir kitiems tarptautinio bendradarbiavimo partneriams Prancūzijoje, Vokietijoje, Lenkijoje, Estijoje. Nė viena šalis neatsiliepė, išskyrus Lietuvą.

„Žinoma, sudėtinga dokumentų tvarkymo procedūra išvargino, bet noras padėti Umanės žmonėms buvo didesnis. Esame susieti ne tik oficialios tarptautinės bendradarbiavimo sutarties, bet ir nuoširdžiu bendravimu, žmogiškais jausmais, atjauta“, – sakė meras Antanas Čepononis.

Vaistų siuntą Umanės miestui pristatęs rajono vicemeras Kazimieras

Augulis sako manęs, kad viskas bus kur kas paprasčiau. „Papašėme Užsienio reikalų ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos pagalbos. Nors nutarėme, kad už tūkstantį eurų vaistų galime nupirkti, paaiškėjo, kad tokių vaistų vaistinėje taip paprastai nenupirksi. Teko skelbti konkursą specialiai mūsų savivaldybei. Nupirkome vaistus labai pigiai – vos už 50 eurų, tačiau jų vertė siekia beveik 68 tūkst. eurų“, – kalbėjo vicemeras.

Jo teigimu, vaistus nupirkti buvo lengviau, nei pristatyti juos į Umanę. „Niekas nesuprato, kad vežame humanitarinę pagalbą. Kelionė buvo labai sunki – prie Lenkijos sienos teko kartu su krovininiais automobiliais penkių kilometrų eilėje lūkuriuoti net keturias valandas. Neleido nei išlipti, nei įlipti. Lyg būtume kokie nusikaltėliai. Vėliau ir Ukrainos pusėje sulaukėme įvairių sunkumų, kokių gal ir neturėtų būti, jei vežama humanitarinė parama. Tikrai džiaugiuosi, kad viskas galų gale išsprendė ir vaistai pasiekė tikslą“, – sakė K. Augulis.

Radviliškio rajono mero pavaduotojas įteikė Umanės miesto vadovams kvietimą dalyvauti 2016 m. liepos pradžioje vyksiančioje Radviliškio miesto šventėje ir tradiciškai pakvietė 12 Umanės miesto mokyklų mokinių ir du lydinčius mokytojus į Radviliškio Gražinos pagrindinės mokyklos birželio mėnesį rengiamą stovyklą „Supermenai 2016“.

Vasario 15 d. Radviliškio rajono savivaldybę pasiekė Umanės miesto vadovo A. Cebrijaus raštas, skirtas Radviliškio rajono merui A. Čepononiui. Šiame rašte Ukrainos miesto vadovas sveikina Radviliškio rajono merą ir visus gyventojus Vasario 16-osios proga ir dėkoja už suteiktą paramą an-

Dėžes su antivirusiniais vaistais į Ukrainon vykstantį automobilį padėjo sukrauti patys rajono vadovai meras A. Čepononis (kairėje) ir mero pavaduotojas K. Augulis (viduryje)

tivirusiniais vaistais. „Tai geranoriškos draugystės ženklas, prieš kurį mes lenkiames ir kuriuo labai didžiuojamės“, – Umanės miesto vadovas rašo Radviliškio rajono merui adresuotame laiške.

Susitarimas dėl bendradarbiavimo tarp Umanės miesto ir Radviliškio

rajono savivaldybių pasirašytas 2013 m. Bendrauja Radviliškio rajono ir Umanės menininkai, sportininkai, savivaldybių vadovai. Radviliškio Gražinos pagrindinės mokyklos organizuojamose stovyklose jau antrus metus dalyvauja Umanės miesto mokyklų mokiniai.

PASIRAŠYTA ŠVIETIMO KOLEKTYVINĖ SUTARTIS

EDITA JONAITYTĖ

Joniškio rajono savivaldybėje pasirašyta švietimo kolektyvinė sutartis. Ją pasirašė Joniškio rajono savivaldybės administracija, atstovaujama savivaldybės administracijos direktoriaus Aivaro Rudnicko, Joniškio rajono švietimo darbuotojų profesinių sąjungų susivienijimas, atstovaujamas pirmininkės Dalios Žilevičienės, ir Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos Joniškio rajono profesinių sąjungų susivienijimas, atstovaujamas Ramunės Stankaitienės.

Sutarties pasirašyme dalyvavo rajono mero pavaduotoja, derybinės darbo grupės narė Vaida Aleknavičienė, administracijos direktoriaus pavaduotojas, derybinės darbo grupės vadovas Artūras Pališkevičius, kiti nariai, administracijos Švietimo ir sporto skyriaus vedėja Ingrida Mačiulienė.

Ši sutartis taikoma Joniškio rajono savivaldybės švietimo įstaigoms, pavaldžioms Joniškio rajono savivaldybei, ir šiose įstaigose dirbantiems

pedagogams, kitiems darbuotojams. Ji galioja trejus metus nuo jos įsigaliojimo momento. Likus ne mažiau kaip keturiems mėnesiams iki sutarties galiojimo pabaigos, sutarties šalys gali sudaryti susitarimą dėl sutarties pratęsimo tam pačiam laikotarpiui.

LUKIŠKIŲ AIKŠTĖ TAPS DEMOKRATIŠKA ERDVE MIESTIEČIAMS

Sostinės savivaldybė praneša, kad skelbtą Lukiškių aikštės Vilniuje sutvarkymo konkursą laimėjo trys įmonės – „Infes“, „Ekstra statyba“ ir „Pamario restauratorius“. Lukiškių aikštę tikimasi sutvarkyti dar šiemet. Ji įgis tikrai demokratišką, miestiečių kasdienai ir šventėms pritaikytą pavidalą.

„Atėjo laikas Lukiškių aikštei virsti tikra demokratiška visų miestiečių erdve. Prieš šimtą metų aikštėje vykdavo mugės, pasirodydavo cirkai, joje virė gyvenimas, todėl stengsimės aikštę pirmiausia pritaikyti kasdieniams vilniečių poreikiams. Aikštėje bus patogų atspūsti po darbų, išgerti puodelį kavos ar tiesiog pasiklausyti šalimais esančios bažnyčios kariliono muzikos“, – sakė Vilniaus meras Remigijus Šimašius.

Pertvarkius aikštę pagal savivaldybės kartu su Aplinkos ministerija parengtas sąlygas, ji taps kur kas funkcionalesnė. Bus išplėsta žalioji parko dalis, sumažinta centrinė aikštės dalis, tačiau ji bus išgrįsta nauja kietąja

danga. Lukiškių aikštė taps ir reprezentatyvi, ir jauki miestiečių susibūrimų vieta, kurioje bus pakankamai žaliųjų zonų pabūti su artimaisiais, pasidžiaugti miestu ir susitikti per įsimintinas ir iškilmingas Lietuvos šventes.

Aikštėje bus numatyta vieta paminklui, tačiau ji galės visiškai funkcionuoti ir be paminklo. Už paminklo Lukiškių aikštėje pastatymą atsakinga Kultūros ministerija.

Aikštėje bus įrengti ir nauji šviestuvai, suoliukai ir šiukšlių dėžės, vaizdo stebėjimo kameros, numatyta vieta požeminiams šiukšlių konteineriams, dviračių takai su ženkliniu, kuris bus integruotas į Vilniaus dviračių transporto infrastruktūrą.

Aikštei sutvarkyti valstybė skirs 2 mln. eurų. Lukiškių aikštės sutvarkymas yra numatytas Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo plane.

Rinkodaros ir komunikacijos skyriaus inf.

MERAS SU PATARĖJAIS PASIDALIJO

AURELIJA BANIULAITIENĖ

SAVIVALDYBĖS AKTUALIJOMIS

Marijampolės savivaldybės meras Vidmantas Brazys praėjusią savaitę buvo susitikęs su savo visuomeniniais patarėjais ir apžvelgė savivaldybės aktualijas, pasidalijo rūpesčiais, problemomis, išklausė patarėjų nuomones aktualiais klausimais.

Meras pasidžiaugė, kad pavyko surinkti praėjusių metų biudžetą, ir už tai padėkojo savivaldybėje veikiančioms verslo įmonėms. Iš jose įsteigtų darbo vietų pavyko surinkti 5 mln. eurų fizinių asmenų pajamų mokesčio. Viršytas žemės, turto mokesčių planas. Neliko skolų už komunalines, aplinkos tvarkymo paslaugas. Pasak mero, šiemet numatyta skolintis tik prisidėti prie ES ir kitų fondų finansuojamų projektų.

Savivaldybės vadovas patarėjams išdėstė planus rekonstruoti buvusios pedagoginės mokyklos pastatus, pritaikant juos Marijampolės menų mokyklai. Dabartinį muzikos mokyklos pastatą numatyta įtraukti į privatizavimo fondą. Tikimasi gauti 11 mln. eurų paramą iš ES fondų miesto sankryžoms per geležinkelį rekonstruoti. Bus pradėtas naujas ES finansuojamas projektas socialiniam būstui pritaikyti buvusį kolegijos bendrabutį. Bus tvarkomos judriausios gatvės, Vaižganto ir Seminarijos parkai. Investuotojams priimti parengta Marijampolės laisvoji ekonominė zona.

Mero visuomeninis patarėjas VŠĮ „Sveikatingumo idėjos“ vadovas Andrius Jasinskis pristatė vasarą tęsiamą tarptautinį menininkų projektą

„Malony“. Tikimasi, kad kartu su amerikiečiais architektais pavyks nustebinti marijampoliečius įspūdingai apšviečiant miesto centrą. Iš Sporto fondo gavus lėšų, planuojama miesto centre įrengti kilnojamąją sporto aikštelę. VŠĮ „Sveikatingumo idėjos“ aktyviai dirba įgyvendindama neformaliojo ugdymo programas. Tarp jaunimo populiarios verslumo, jaunųjų kompiuterininkų mokyklos.

Visuomeninis patarėjas Sūduvos gimnazijos direktorius Alvydas Zdanyns pasidžiaugė gražiai dirbančiu jaunimu. Pasak jo, net 111 gimnazijos mokinių lankys verslumo ir kompiuterių mokyklas. Pati gimnazija yra įsigijusi 12 kompiuterių robotų – mokiniai mokosi juos valdyti.

Šioje kadencijoje merui be užmokesčio patarinėja aštuoni įvairių veiklos sričių specialistai. Be minėto VŠĮ „Sveikatingumo idėjos“ direktoriaus A. Jasinskio ir Marijampolės Sūduvos gimnazijos direktoriaus A. Zdanio, patarėjų gretose yra verslo įmonių „Mantinga“, „Arvi ir Ko“ savininkai ir vadovai Klemencas Agentas ir Vidmantas Kučinskas, Padovinio žemės ūkio bendrovės direktorius Gintautas Gumauskas, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistas Viktoras Kemeraitis, architektė Reda Marcinkevičienė, ūkininkas, žemės ūkio kooperatyvo „Marijampolės regiono cukriniai runkeliai“ valdybos pirmininkas Mangirdas Krunkaitis.

SVEIKATOS REFORMA – AR PASIRENGĘ?

ROMUALDAS ŽEKAS
Kauno rajono vyr. gydytojas

Vis dar tęsiasi diskusijos apie ketvirtąjį sveikatos reformos etapą, todėl prisiminiau prieš kokius du dešimtmečius ant vienos Nyderlandų ligoninės durų matytą ryškų skelbimą, kuriuo įspėjama, kad gimdyti šioje ligoninėje gali būti rizikinga motinos ir naujagimio sveikatai, nes praėjusiais metais buvo priimta mažiau negu 1500 gimdymų. Štai taip – 1500! Nė žodžio apie rentabilumą, tik apie paciento saugumą. Pas mus ši kartelė – 300. Ir tai nemažai ligoninių net taip nuleistos kartelės neveikia. Tas pats ir kitų profilių skyriuose. Tačiau ligoninių direktoriai ir savivaldybių politikai vis tiek kryžiumi gulasi, kad ligoninės uždaryti negalima, nes mat nuo žmogaus nutolsta paslaugos. Choru jiems pritaria ir platesnė bendruomenė, penima iškreipta informacija. Klesti sąmokso teorijos, kaip centrai nori susidoroti su periferija. Kaip nemylimas kaimo žmogus.

Atrodo, niekas per kelis dešimtmečius nepasikeitė. Spėjome užmiršti, kaip 2002 m. visą Lietuvą pašiurpino G. Heller vadovaujamo Švedijos ekspertų raportas apie Lietuvos sveikatos priežiūros įstaigų tinklą. Palyginę mūsų sveikatos priežiūros sistemą su Švedijos, jie pateikė liūdnas išvadas. Lietuvos gyventojai stacionare gydomi tris kartus dažniau, o tam pačiam darbui atlikti reikia penkis kartus daugiau stacionaro lovų. Aiškiai buvo pasakyta, kad būtina perkelti daugiau paslaugų į ambulatorinę grandį. Rekomenduota palikti 29 intensyvaus gydymo ligonines (atrodo, tuo metu turėjome 200 įvairaus tipo ligoninių). G. Heller raporte buvo kalbama apie ligoninę, kurios diagnostinės galimybės ir gydymo metodika nuolat atnaujinama, o personalas – aukštos kvalifikacijos ir patyręs. Tik tokioje įstaigoje, turinčioje didelę darbo apimtį, yra ne tik finansinės galimybės išlaikyti aukštą techninį lygį, patyrusį personalą, bet svarbiausia, čia atsiranda aukštesnės paslaugų kokybės ir saugumo prielaidos. Ligoninė, aplink kurią gyvena bent 75 tūkst. gyventojų. Pabrėžiu

– „auksinė“ valanda, per kurią ligonis gali pasiekti ligoninę, ir tuo metu buvo įvertinta. Deja, miglos ir šiandien apstu. Dar daug mažų savivaldybių, neturinčių nė 30 tūkst. gyventojų, tebeturi savo ligoninę. Uždaryti valios nėra, o apie steigėjo teisių perdavimą į aukštesnį organizacinį lygį, kas leistų įveikti šį nesupratimą, net užsiminti šiukštu. Taigi ar pavyks įgyvendinti šį reformos etapą? Ar apie viską pagalvota? Ar esame pasirengę?

Šio etapo neįmanoma įvykdyti neturint veiksmingos pirminės sveikatos priežiūros. Šiai grandžiai teks organizuoti didelei daliai ligonių, kurie dabar padeda ypač mažosioms ligoninėms spręsti savo finansines problemas, veiksmingą ambulatorinį gydymą ir slaugymą. T. y. paslaugas, kurios net šešis kartus pigesnės negu stacionaro. Tačiau šios grandies vis dar nėra. Ir niekada nebuvo. Senų laikų apylinkės seselių ar kaimo felčerių, neturinčių automobilių, darbą derėtų laikyti tik ambulatorinės slaugos imitacija. Keli bandomieji modeliai, vykdomi Vilniaus, Alytaus miestuose, Kauno rajone ir galbūt kitur, deja, net tose savivaldybėse nedavė jokios apčiuopiamos naudos. Jokios integracijos su socialinės saugos sektoriumi net čia neįvyko. Vadinasi, reikėtų atsigręžti ne tik į pirminę sveikatos priežiūrą, bet ir į socialinės apsaugos sritį, integruotos veiklos organizavimą. Nors deklaruojama apie pirminės sveikatos priežiūros grandies stiprinimą, gyvenime realiai vyksta priešingas procesas. Ši grandis toliau susinama. Pasigirsta žinių iš savivaldybių, kuriose, atrodo, jau rimtai svarstoma grįžti prie Semaškos modelio. Šilutėje ketinama sujungti visas savivaldybėje veikiančias tiek pirmo, tiek antro lygio paslaugas teikiančias sveikatos priežiūros įstaigas į vieną. Taip sakant, ne tik po vienu stogu, bet ir „po viena“ administracija. Iš esmės tai reiškia grįžimą prie rajono centrinės ligoninės modelio. Ten, kur neseniai buvome. Neabejotinai, iki paskutinio cento bus išnaudotos ne tik specialistų kvotos ir Sveikatos draudimo fondo lėšos, bet ir šeimos gydytojai, dirbdami vienoje brigadoje su specialistais, greitai dequalifikuosis. Panašios žinios ataidi iš Zarasų, Sirvintų.

Prasidėjo svarstymai sujungti į vieną įstaigą 1-ojo ir 2-ojo lygio paslaugų teikėjus. Toks ginekologų, chirurgų, pediatrų, o dabar dar ir planuojamas siaurųjų specialistų darbas vienoje brigadoje ne tik mažina šeimos gydytojo motyvaciją, bet ir galimybes jam tapti visaverčiu plataus profilio gydytoju. Negalime tikėtis, kad tokia neveiksminga ir susiaurinta, neturinti „vartininko“ kompetencijų šeimos gydytojo institucija galėtų „nukrauti“ aukštesnes ir brangesnes sveikatos priežiūros sektoriaus grandis. Tiek ambulatorinę, tiek stacionariąją. Valstybės kontrolė 2013 m. savo raporte pateikė tiesiog stulbinančius skaičius apie tai, kiek pro kiaurą šeimos gydytojo filtrą prasmukusių ligonių užgula specialistų kabinetus. Net iki 66 proc. pacientų neturėjo čia pateikti! Taip ne tik dubliuojamos PSDF išlaidos, bet ir padidėja eilės pas specialistus, didėja nepateisinamos hospitalizacijos mastai. Šeimos gydytojai, dūsdami nuo nebūtinų darbų, blogos vadybos ir gūždamiesi dėl nesutvarkytų įstatymų, užima gynybinę taktiką. Siunčia pacientus „nuo savęs“. Daugiausia pokyčių įgyvendinant šį reformos etapą turėtų įvykti savivaldybėse. Deja, savivaldybių politikams, giliau neišmanantiems sveikatos sistemos ir matantiems tik pirmąjį planą, geriau suprantamas tik išlaidų administravimui sumažinimas. Sunku tikėtis jų gebėjimo įžvelgti grėsmę dėl skirtingo lygio paslaugų teikiančių įstaigų sujungimo. Dar sunkiau tikėtis supratimo, kad mirštamumas, pavyzdžiui, nuo traumų, dėl jų sprendimo neuždaryti mažos ligoninės gali padidėti. Pastaraisiais metais prie europinių priartėję kūdikiai ir gimdyvių mirtingumo rodikliai, pasiekti dėl tokios strategijos, jiems ne pavyzdys.

Kas turėtų pasakyti, kad reforma, daroma pačių sistemos dalyvių užsakymu, negali būti naudinga visuomenei?

Mečislavo Štepačiūnas pieš.